

EVANGELIZÁLÓ BESZÉDSOROZATOK

I.

„TUDOM A TE DOLGAIDAT...”

Nyolc beszéd a laodiceai gyülekezethez szóló üzenetről

1.

„Sem hideg... sem hév”

„De van valami kevés panaszom ellened, mert vannak ott nálad, a kik a Bálám tanítását tartják, a ki Bálámot tanította, hogy vessen botránykövet az Izráel fiai elé, hogy egyenek a bálványáldozatokból, és paráználkodjanak.

Így vannak nálad is, a kik a Nikolaiták tanítását tartják, a mit gyűlölök.

Térj meg: ha pedig nem, ellened megyek hamar, és vívok azok ellen számnak kardjával.”

(Jel 2,14-16)

A Jelenések könyvében Krisztus, a hű és igaz bizonyosság, üzen hét kisázsiai gyülekezetnek: az efézusi, a smirnai, az apergamumi, a thiatiriai, a sárdisi, a filadelfiai és a laodiceai gyülekezeteknek.

A hét levélben más- és másképpen nevezi magát, de lényegében minden elnevezés ugyanazt jelenti. A hét levélben egyfelől dicsér valamit a gyülekezeteknél, másfelől feddi őket valamiért. A legutolsóban csak feddi őket. Úgy érzem, ez az utolsó: a laodiceai levél szól legtöbbszörünkhez. Isten Szentlelkének segítségével, erről a levélről kívánok az egész héten szólni. Meg fogjuk látni, mennyire nekünk szól.

A levél küldője így nevezi magát: az „Ámen, a hű és igaz bizonyosság, Isten teremtésének kezdete”. Az a kifogása a laodiceai gyülekezet ellen, hogy „sem hideg, sem hév”. Szinte meglep minket: ez is bűn? Meglátjuk, hogy valóban bűn. Azt üzeni a gyülekezeteknek: „Mivel lágymeleg vagy... kivetlek téged az én számból”.

Lássuk, hogy a sem hideg, sem hév embereket Krisztus kivetli szájából. Ezzel kapcsolatban lássuk, hogy a világon a legtöbb ember sem hideg, sem hév. Lássuk, hogy lelki életünk világában is így van. Végül lássuk, hogy a mindentudó Isten nem szenvedheti ezt.

Köröttünk a világon a legtöbb ember sem hideg, sem hév. Az ilyen átmeneti időszakokban, mint a mostani, nagyon könnyen megfigyelhetjük az embereknek

ezt a jellemvonását. Az emberek egy része úszik az árral: ma ilyen, holnap olyan színű ruhát ölt magára. Mindig az uralkodó áramlathoz csatlakozik és mindenütt, ahol csak teheti, hangosan kiabál. A legtöbbször azért teszi ezt, hogy elterelje magáról a figyelmet, nehogy szemére vessen valaki, hogy nemrégiben még a másik táborban hangoskodott, buzgólkodott...

Az emberek másik része tudja, hogy az áramlatok gyorsan változnak, ezért óvatos: sem az egyik, sem a másik táborhoz nem akar csatlakozni. Jelleme nem tudná elviselni, hogy hol az egyikhez, hol a másikhoz csatlakozzék. Inkább egyikhez sem szegődik: nem áll ki sem az egyik, sem a másik irányzat mellett. Azt is mondogatják magukról: ők az „arany középúton” haladnak. Ezek a „lágymelegek”.

Az embereknek elég kis töredéke az, aki állandóan ugyanazt vallja – akár uralomra kerül irányzatuk, akár üldözötté válik. Ezek az elvhű emberek. Ezek – fájdalom – elég kevesen vannak.

Így van ez a lelki világban is. Vallási téren is – fájdalom – nagyon sok ember nem törődik vallásával.

Talán több ember lágymeleg lelki téren. Ezek nem hisznek vallásuk több alapvető tanításában, de azért nyugodtan bennmaradnak egyházukban: nem lépnek ki abból. Többször egyenesen oktalanságnak tartják vallásuk egyik-másik tanítását. Erről talán beszélnek is szűkebb baráti vagy rokoni körben, de eszük ágában sincs, hogy meggyőződésük következményét levonják. Még a templomba is elmennek néha: legalább a sátoros ünnepeken, vagy legalább az év utolsó napján. A legtöbben abban a hiszemben teszik ezt, hogy ezzel elintézik egész évi távolmaradásukat. Ezek a lágymelegek a lelki élet terén.

Csak kevés olyan ember van, aki az üldöztetések közepette sem tagadja meg meggyőződését. Ezek soraiból kerülnek ki a vértanúk.

Valljuk be őszintén a legtöbben mi is lágymelegek vagyunk lelki téren. Nem akarunk a lelki élet legnagyobb kérdéseivel: a bűnnel, Krisztus váltságahalálával, föltámadásával, a halálon túli étellel komolyan szembenézni.

A mindentudó Isten nem szenvedheti a lágymelegeket. Míg a lágymelegség világi vonatkozásban, különösen bizonyos időkben, elég jól beválik, lelki téren

sohasem. Isten egyedüli Úr akar lenni az életünkben. Nem tűri, hogy „idegen isteneink” legyenek Ő mellette. Nem tűri – Géza fejedelem módjára – pogányok maradjunk, de keresztények is akarjunk lenni. Nem tűri, hogy „kétfelé sántikáljunk” (1Kir 18,21). A Tízparancsolatnak mindjárt az elején azt mondja: „Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem.... Ne csinálj magadnak faragott képet... ne imádd és ne tiszteld azokat, mert ... féltő szerető Isten vagyok...” (1Móz 20,3-5). Isten a parancsolatait teljesítők számára áldást, az engedetlenek számára átkot ígér: „...adok ma elötökbe áldást és átkot. Az áldást, ha engedelmeskedtek a ti Istenetek parancsolatainak, az átkot pedig, ha nem engedelmeskedtek...” (5Móz 4,26-28). Mennyei Atyánk áldást és átkot: életet és halált tár elénk is. Választanunk kell.

Krisztus mindenét föláldozta értünk. Mint a Filippibeliekhez írt levél mondja: ... „önmagát megüresíté, szolgálai formát vévén fel, emberekhez hasonló lévén; ... megalázta magát, engedelmes lévén halálíg, még pedig a keresztfának haláláig” (Fil 2,7-8). Ezért méltán elvárja tőlünk, hogy mi is egészen az Övéi legyünk. Mint a középkori híres művész festményének Krisztusa, a szájából kilógó cédulán, azt kérdezi tőlem is, tőled is: „Ezt tettem érted, te mit tettél értem?” Ha ez a kérdés nem rendít meg minket úgy, mint jó két évszázad előtt a herrnhuti testvér gyülekezet megalkotóját, Zinzerdorfot, nem lehetünk az Övéi. Vagy odaadjuk Neki egészen szívünket, vagy nem kellünk neki...

A lágymelegség rosszabb a hidegségnél is. Mi is megvetjük azokat, akik csak a bajban ismernek meg, keresnek föl minket. Mi sem becsüljük azokat, akik „kétfelé sántikálnak”; mindig csak az árral akarnak úszni, és minden mindegy, csak az a fő, hogy sehonnan ki ne maradjanak, mindig az uralmon levő áramlattal haladjanak. Ha mi sem becsüljük az ilyeneket, Urunknak még kevésbé kellene ezek. Krisztus nemcsak nem becsüli az ilyeneket, de mint igéjében mondja: kivetli azokat szájából. A régebbi fordítás nem úgy mondja „kivetlek”, hanem úgy, hogy „kiköplek”; a még régebbi fordítás ennél is keményebb szót használ: „kiokádlak”.

Mit jelent az, hogy „kivetlek téged az én számból”? A megvetés jele ez: egyenlő a nyálnak a szánkából való kiköpésével.

A köpés szó mindössze néhányszor fordul elő a Bibliában. Mózesnél két ízben szerepel mind a megvetés kifejezése (4Móz 12-14, 5Móz 25,9). A laodiceai gyülekezethez szóló üzenettel kapcsolatban Krisztus kemény fenyegetését jelenti a lágymelegekkel szemben.... „Mivel lágymeleg vagy, kivetlek téged az én számból”. Tartózkodjunk, testvéreim, ettől a végtelen szomorú következményű lágymelegségtől.

A mai rendkívül nehéz időkben sok gyötrődő lélek tekintget hol jobbra, hol balra segedelemért. Milyen kár, hogy az emberek csak ott nem keresik a segítséget, ahonnan egyedül jó: csak fölfelé nem néznek. Pedig csak onnan várhat mindegyikünk erőt. Hányszor kaptam én is erőt, mikor nehézségeim, harcaim közepette fölfelé tekintettem. Hányszor kaptam én is erőt arra, hogy türelmes és igazságos tudjak lenni, még az engem bántókkal szemben is, amikor Krisztusra tekintettem.... Senki sem kaphat máshonnan igazi erőt. Erről kívánok Isten Szentlelke segítségével bizonyosságot tenni ezen a héten.

Testvéreim, ne legyünk mi sem lágymelegek: legyünk egészen mennyei Atyánké, legyünk egészen hozzánk küldött, egyszülött Fiáé: az Úr Jézus Krisztuséi. Ő legyen utunk, igazságunk, életünk, királyunk, megváltónk. Mi is legyünk az Övéi életben, halálban, örökkévalóságban. Nagy reformátorunkkal, Kálvinnal együtt adjuk Néki szívünket égő áldozatul.

Testvéreim, „ma, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket!” (Zsid 3,7-8). Jöjjetek és szenteljétek ezt a hetet ti is sokfelől ostromolt lelketek erősítésére.

Ámen

2.

„A vakká tevő gazdagság”

„Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, és meggazdagodtam és semmire nincs szükségem; és nem tudod, hogy te vagy a nyomorult és a nyavalyás és szegény és vak és mezítelen.”

(Jel 3,17)

Hallottuk, testvéreim, hogy a laodiceai gyülekezet bűne a lágymelegség. Jómódú, kereskedő gyülekezet a laodiceai. A jólét keményíti meg szívüket. Ez teszi őket lágymelegekké. Gazdagnak képzelik magukat, akiknek semmire sincs már szükségük. Gazdagságuk elvakítja őket. Nem látják, hogy nem ők uralkodnak bűneik fölött, hanem azok uralkodnak ő fölöttük zsarnoki hatalommal.

Krisztus mindent tud. Mind a hét levele – a megszólítás és a bemutatkozás után – így kezdődik: „Tudom a te dolgaidat”. Krisztus elrejtett énünket hozza elénk és megmutat minket önmagunknak. Ezt tette és teszi minden megkeresett gyermekével. Így tett Augusztinusszal, így tesz mivélünk is. Krisztusról nem mondhatja el senki a kínai közmondás szavaival: *„Nem látom azt, amit mondasz attól, aki mondja”*. Ő egész életével az „életnek beszédét” tárja elénk (Fil 2,16). A laodiceaikkal is ezt teszi. Így azok szeméről is le kell hullnia a hályognak. Be kell látniuk, hogy képzelt gazdagságuk teszi őket elbizakodottakká, Isten dolgai iránt érzéketlenné.

Elmélkedjünk, testvéreim, a gazdagságról, erről a mindnyájunkat megkísértő sokakat közülünk vakká tevő hatalomról. Lássuk, hogy bizonyos vonatkozásban mi is gazdagoknak képzeljük magunkat. Lássuk, milyen kísértésekkel és veszélyekkel jár a gazdagság? Lássuk, miként vakítja meg sokak lelki szemét?

Bizonyos vonatkozásban mi is gazdagoknak képzeljük magunkat. Az a gazdag ifjú, akiről a Biblia beszél, valóban gazdag volt; méltán tekinthette magát gazdagnak. A laodiceaiakhoz hasonlóan, mi is gazdagoknak képzeljük magunkat sokszor nemcsak vagyonunk alapján, de más alapon is, akár van erre komoly

okunk, akár nincs. Így többen közülünk gazdagnak képzelik magukat képességeik, erejük, szépségük, származásuk, összeköttetések révén. Gyermeünk vagy gyermekeink is lehetnek gazdagságunk tárgyai. Hogy eltűnik mindez sokszor egyik percről a másikra, ha megvan is. Hány ember hitte magát gazdagnak a fejünk fölött elzúgott világháború során is. És hányról kiderült, hogy a sok milliója a koporsó árára sem lett elég. Sokszor a gazdagság nincs is meg, csak úgy képzeljük, mint ahogy sokan jóknak képzelik magukat.

Ki nem érzi magát gazdagnak? Aki tudja, hogy szegény, nyomorult. Aki tudja, hogy mennyei Atyánk irgalma és Krisztus megváltó kegyelme nélkül elvesz. Tudod-e ezt? Érzed-e ezt, Testvér? Bárcsak ilyennek éreznénk magunkat mindannyian!

Lássuk milyen kísértésekkel és veszélyekkel jár a gazdagság? Mindenekelőtt a földhöz kötöz minket. A gazdag ifjú története is ezt mutatja. Milyen szomorúan megy el Krisztustól, pedig olyan örömmel ment hozzá. Jézus próbára akarja tenni. Elbukik a próbán. Távozása után ezt mondja tanítványainak: „Bizony mondom néktek, a gazdag nehezen megy be a mennyek országába... Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, hogy nem a gazdagnak Isten országába bejutni” (Mt. 19,23-24).

Nem értettem meg addig ennek az igének a mélységes igazságát, amíg az elmúlt években nem volt alkalmam megfigyelni olyasvalakinek a lelki világát, aki sokaktól irigyelt nagy vagyonát elvesztette. Látnom kellett, hogy voltaképpen nem ő volt annak a vagyonnak az ura, hanem az volt szinte az istene, nem érdekelte más, csak az: visszakapja-e még a vagyonát? Így megértettem Jézus ama szavait is: „Gyűjtsetek magatoknak kincset a mennyben, ahol sem a rozsa, sem a moly meg nem emészti, és ahol a tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják. Mert ahol van a ti kincsetek, ott van a ti szívetek is” (Mt. 6,20-21).

A teve és a tű hasonlata nem azt jelenti, mintha a gazdag ember előtt Isten országa be volna zárva, hanem arra a nagy kísértésre mutat rá Jézus, amivel a gazdagság jár és amin a gazdagok közül olyan kevesen tudnak diadalmaskodni. A gazdaggá válás, a gazdagságban való megerősödés vágya, amit a „meggazdagodás ördögének” nevezünk, olyan kísértések, amelyek közepette a

gazdag ifjúval együtt a legtöbb ember elbukik. Már Mózes is figyelmezteti a meggazdagodottakat, hogy föl ne fuvalkodjanak: ne feledkezzenek el az Úrról, aki kihozta őket az egyiptomi szolgaság földjéről, aki a sziklából vizet fakasztott számukra és mannával táplálta őket a pusztában (5Móz 8,12-16). A nagy apostol is nagyon komolyan figyelmeztet minket, hogy „akik meg akarnak gazdagodni, kísértésbe meg törbe esnek, mindenféle esztelen és káros kívánságba esnek, melyek az embereket veszedelembé és romlásba merítik” (1Tim 6,9-10).

A földi gazdagságnak az is nagy veszedelme, hogy könnyen elfeledteti velünk a Krisztusban való meggazdagodás lehetőségét. Pál apostol emlékezteti a korintusbelieket, hogy Krisztus Jézusban „mindenben meggazdagodtatok... minden beszédben és minden ismeretben” (1Kor 1,5). A laodiceaiaknak éppen az a bűnük, hogy földi gazdagságuk elfeledteti velük a Krisztusban való meggazdagodás lehetőségét és gyönyörűségét: „Gazdag vagyok, meggazdagodtam és semmire nincs szükségem”. Hányan mondják ezt ma is. Hány svájci lelkész testvérünk panaszkodik amiatt, mennyire megcsappantja a jólét és békesség híveinek érdeklődését Isten dolgai iránt. Nagy igazság rejlik abban – ha sokan tagadják is – hogy „nagy baj a jólét és nagy áldás a nyomorúság”. A gazdagságnak az a nagy veszedelme, hogy többször nehéz idők szakadnak a gazdagokra. Hányan élnek közülük kegyelemkenyéren ma is. Szinte halljuk Jézus szavát: „Jaj nektek, kik beteltetek, mert éhezni fogtok”... (Lk 6,24-25).

Mintha Jakab apostol szavát is hallanók: „Nosza immár ti, gazdagok, sírjatok, jajgatván a ti nyomorúságtok miatt, amelyek elkövetkeznek reátok. Gazdagságtok megrothadt és ruháitokat moly ette meg; aranyatokat és ezüstötöket rozsdá fogta meg, és azok rozsdája bizonyosság ellenetek, és megemészti a ti testeket, mint a tűz” (Jkb 5,1-3).

A mai idők elég nehezek mindannyiunknak, de sokszorosan nehezek a régi világ gazdagjainak. Az első világháború során feleségemék nagy családjában egy többszörös milliomos özvegyasszony volt a leggazdagabb. Amikor a háború után pénzünk veszedelmesen kezdett értéktelenedni, millióit félretette, hogy elég legyen a koporsójára. És mire meghalt, gyermekeinek kellett a koporsó árát

kiegészíteni..., de sok koldussá lett milliomost látott a mi nemzedékünk. Milyen szomorú azoknak a milliomosoknak az élete, akiknek a koporsójára sem lett elég a sok milliójuk...

A gazdagság gyakran megvakít minket. Nem látjuk meg nyomorúságunkat, nyavalyás-, szegény voltunkat, mezítelenségünket, vakságunkat. Mikor elveszítjük vagyonunkat, értéktelen semmiséggé válik a kezünkben, nyomban kitetszik mindez. Nem látjuk meg mezítelenségünket. Amikor végigfut rajtunk a vihar szele, és letépi rólunk ruháinkat, hogy didergünk. Egyszerre érezzük, hogy nem vagyunk betakarva: mezítelenek vagyunk. Hogy csavarnánk magunkat rongyainkba, de egy sem maradt rajtunk. Érzed-e mezítelenséged, Testvér?

A gazdagság sokszor lelkiileg is megvakít minket. Nem látjuk földi életünk igazi értelmét, így nem láthatjuk meg azt az igazi életet sem, amely a földi élet után következik. Egyszerre ránk szakad az a mindennél nyomasztóbb érzés, hogy egész életünk el van tévesztve: rossz alapokra építettünk. Szeretnénk újra kezdeni, de úgy érezzük, már késő.

Isten országában, Testvér, soha sincs késő... Csak be kell látnunk, nem bízhatunk senkiben és semmiben, csak Istenben: Ő hű, Ő elhívott minket „az Ő Fiával, az Úr Jézus Krisztussal való közösségre” (1Kor 1,9). Nyissuk meg szívünket a legnagyobb gazdagság felé, amely Krisztus keresztyéről árad felénk, és örök életet ígér nekünk. Ebben legyen nekünk is bizakodásunk

Ez legyen nekünk is mindennél drágább örökségünk.

Ámen

„Végy tőlem tűzben megpróbált aranyat”

„Azt tanácslom néked, hogy végy tőlem tűzben megpróbált aranyat, hogy gazdaggá légy; és fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenségednek rútsága; és szemgyógyító írral kend meg a te szemeidet, hogy láss.”

(Jel 3,18)

Láttuk testvéreim, hogy a laodiceai gyülekezet azért lágymeleg, mert gazdagnak érzi magát. Krisztus rámutat, hogy a gyülekezet „nyomorult, nyavalyás, szegény, vak és mezítelen”. Három értékes dolgot ajánl nekik az ezektől való megszabadulás érdekében: tűzben megpróbált aranyat, fehér ruhát és szemgyógyító írt. Ezek közül az elsőről kívánunk ma szólni.

Krisztus azt ajánlja, hogy aranyat vegyünk. Ma mindenki szeretné, ha több aranya volna. Sokan kénytelenek voltak eladni arányaikat, hogy legyen ennivalójuk, vagy más egyébük, amire múlhatatlan szükségük van. Mások viszont gyűjtik az aranyat: abba rejtik vagyonukat. Mindenki tudja, hogy az aranyak nemcsak állandó az értéke, de szinte napról-napra nő.

Az aranyat tisztelik is az egész világon. Azért becsülik, mert sok értékes tulajdonsága van, mindenekelőtt az: minden nyelven beszél. Azután az, hogy gyors lába van: elfut mindenünnen, ahol nem érzi magát biztonságban. Azután az is, hogy nagyon kis helyen elfér. Emellett nem lehet könnyen megfogni, megadóztatni. Az emberek még ezeknél a tulajdonságoknál is jobban becsülik azért, mert lehetővé teszi csaknem minden szenvedélyük kielégítését. Mennyi szenvedély tölti el mindannyiunk lelkét. Hogy csak a főbbeket említsük: a pénz-, a vagyongyűjtés szenvedélye, az élvezetek hajszolásának szenvedélye, a hiúság, az öltözködés szenvedélye, a magunk kiszolgáltatásának szenvedélye, az érvényesülés, a hatalom keresésének szenvedélye... Ezeknek úgyszólván mindegyikét lehetővé teszi, vagy legalábbis előmozdítja az arany. Az emberek ezért hajszolják és szeretik annyira az aranyat. Nálunk is az összeomlás után a legelső üzletek, amelyeket kirakatok ablakaiban ütöttek fel, aranyat vettek. Mindenütt ki volt írva: „Aranyat, ezüstöt veszek”.

A Biblia sohasem beszél úgy az aranyról, mint valami kívánatos dologról. A Biblia másképp értékeli az aranyat, mint az emberek. Legelőször Jóbnaál olvasunk az aranyról, mint amibe az emberek reménységüket vetik. Úgy beszél az aranyról, mint az emberek bizodalmáról (Jób 31,24). A Biblia az arannyal kapcsolatban más dolgokról beszél, melyeket jóval értékesebbek annál: „Az Úr ítéletei kívánatosabbak a színaragnál is” (Zsolt 19,11). „A Te szádnak törvénye jobb nékem, mint sok ezer arany” (Zsolt 119,72). „Inkább szeretem a Te törvényeidet, mint a legtisztább aranyat” (Zsolt 119,127). „Nem veszendő holmin: ezüstön vagy aranyon vétettetek meg...” (1Pt 1,18). Az apostol itt már úgy beszél az aranyról, mint „veszendő holmiról”.

Krisztus azt ajánlja: „Tűzben megpróbált” aranyat vegyünk, hogy meggazdagodjunk. Tűzben megpróbált aranyról beszél Péter apostol is: „A ti kipróbált hitetek sokkal becsesebb a tűzben megpróbált aragnál” (1Pt 1,7). Igénk nem ilyen tűzben megpróbált aranyról beszél, hanem valami más tűzben megpróbáltról. Milyen ez? A tűz értelme világosítja meg ezt.

A tűzről a Szentírás többször és egészen meglepő vonatkozásokban beszél. Beszél róla Mennyei Atyánkkal, Jézus Krisztussal, Isten igéjével, sőt az utolsó ítélet napjával kapcsolatban is.

Mennyei Atyánkkal kapcsolatban ezeket mondja a tűzről: „Isten szájából emésztő tűz jön ki” (Zsolt 18,9); Isten előtt „tűz jár” (Zsolt 97,3); Ézsaiás ezt mondja: „Isten eljön tűzben” (66,15); a Zsidókról írt levélben úgy beszél Istenről, mint „megemésztő tűzről” (12,29). Krisztussal kapcsolatban ezeket mondja a tűzről: „Szentlélekkel és tűzzel fog keresztelni” (Mt 3,11); Krisztus azt mondja önmagáról: azért jött, hogy „a világra tüzet bocsásson” (Lk 12,49). Isten igéjéről is úgy beszél, mint tűzről: „tűzzé teszem az én ígémet a te szádban” (Jer 5,14). A Biblia az utolsó ítélet napjával kapcsolatban is beszél tűzről: „tűzben jelenik meg” (1Kor 3,13). Már ezekből a bibliai versekből is kezd kialakulni a tűzben megpróbált arany fogalma.

Még világosabbá válik azzal, hogy Tőle kell vennünk ezt az aranyat. Krisztus azt ajánlja, hogy Tőle magától vegyünk ilyen tűzben megpróbált aranyat. Ez azt jelenti, hogy ilyen aranyat egyedül Ő adhat bárkinek. Mi más lenne ez, mint amit

Ő fizetett értünk, amikor megvett minket? Mi nem haszontalan holmin: ezüstön vagy aranyon vétettünk meg, hanem sokkal drágább áron: „a hibátlan és szeplőtlen Bárány vérén” (1Pt 1,18). Krisztus a legborzalmasabb tűzben adta értünk életét: a Golgotha keresztyén, a szenvedések tűzében. Szinte beleremeg a lelkünk, ha végig gondoljuk, mit szenvedett keresztre szegezetten, míg a fájdalmak tűzében elhaló ajkáról elhangzott az „Elvégeztetett” (Jn 19,30).

Krisztus ennek a tűznek az áldásaiból ad nekünk részt, mikor szenvedésekkel próbál meg minket, és így tesz minket a Magáéivá. A Tőle reánk bocsátott szenvedések tűzében leég lelkünk a salak, és megmarad a tűzben megpróbált arany. Már Zakariással azt prófétaztatja nekünk az Úr, hogy „beviszem a harmadrészt a tűzbe és megtisztítom őket, amint tisztítják az ezüstöt, és megpróbálom őket, amint próbálják az aranyat; ő segítségül hívja az én nevemet, és én felelni fogok neki...” (Zak 13,9). Hogy ez a csodálatos megtisztulásunk és meggazdagodásunk végbe mehessen, alázatosan be kell látnunk, hogy minden képzelt, vagy talán igazi földi gazdagságunk ellenére „nyomorult, nyavalyások, szegények” vagyunk és teljes szívből vágyódnunk kell ez után a tűzben megpróbált, igazi lelki arany után.

Mi ez a lelki arany? Nyilvánvalóan a hit. Ez az a legdrágább kincsünk, amelyet nem mi magunk szerezhethetünk, hanem Istentől kapunk. Ez az a kincs, amely egyedül üdvözít: megigazít minket, és Istennel kapcsolatban békességet ad nekünk (Róm 3,28; 5,1). Tűzben megpróbált aranyon a Krisztus követéséről szóló világhírű elmélkedés-sorozat írója, Kempis Tamás, a mennyei bölcsességet érti, „amely lábbal tapos minden alacsonyabb rendű dolgot” (Földvály Antal fordításában). Ámde a mennyei bölcsesség sem jelent mást, mint az örökkévalóság szemszögéből látni Istent, önmagunkat, embertársainkat. És ki lát így? Csak az, akinek élő, diadalmas hite van.

Honnan tudhatjuk, hogy van már ilyen: „tűzben megpróbált aranyunk? Abból, hogy nem zúgolódunk már a megpróbáltatások, a szenvedések miatt. Nehéz időkben hányszor tesszük ezt szinte mindannyian. Nagyon aggódom azok miatt, akik annyit lázadoznak Isten ellen a rájuk szakadó szenvedések miatt. Nem tudják, hogy Isten drága alkalmi ezek számukra, hogy ők is szert tegyenek tűzben

megpróbált aranyra.

Alázatosan teszek bizonyosságot arról, hogy én sem akkor szereztem tűzben megpróbált aranyat, amikor örömben, hírnévben magaslatokon jártam, hanem akkor, amikor a mélységekben, a szenvedések tűzén mentem át. Amikor a világ szemében háttérbe szorultam, akkor adta nékem is Megváltó Krisztusom a megpróbáltatások tűzében megtisztult aranyat: élő hitet, a minden nyomorúságon, könnyön diadalmaskodó reménységet. A mélységekbe vitt le engem is. Ott súgott a fülemben csodálatos dolgokat. Ott adott nekem is diadalmas hitet; a nem látott dolgok igazi valóságát, zord időkben is világosan látni tudást, mennyei bölcsességet. Az utóbbi években mennyi nehézségen vitt át! Ha nem adott volna nekem diadalmas hitet, látó szemet, halló fület, igazi mennyei bölcsességet, mint aki talán még enyéimnél is jobban szeretem hazámat, volt idő, hogy zúgolódva jártam volna körül. De így tudom, hogy Mennyei Atyánk tudta és megengedő akarata nélkül egy hajunk szála sem eshetik le... Azt is tudom, hogy mostani szenvedésünk boldogabb jövőnk záloga és egykor „igen igen nagy, örök dicsőséget szerez nekünk” (2Kor 4,17).

Halljuk meg, testvéreim, mindannyian Krisztus szavát: „Végy tőlem tűzben megpróbált aranyat.” Ha a mélységbe visz minket, menjünk azon keresztül Keresztjéhez, ahol kitárt karokkal vár minket. Ott adja nekünk is a tűzben megpróbált aranyat. Testvéreim, jertek induljunk, menjünk Feléje mindnyájan...

Ámen

4.

„Végy tőlem ... fehér ruhákat”

„Azt tanácslom néked, hogy végy tőlem... fehér ruhákat, hogy öltözeted legyen, és ne láttassék ki a te mezítelenségednek rútsága”

(Jel 3,18/b)

A második kincs, amit vételre ajánl nekünk Krisztus: a fehér ruhák. A mai időkben mindannyiunk előtt ismeretes ruháink beszerzésének nagy gondja. A második világháború után egy volt tanítványomat kerestem a Magyar Vörös Kereszt házában. Feltűnt nekem, milyen óriási tömeg lepte el az egész épületet, megkérdeztem, mit akar ez a tömeg? Azt mondták, ruháért jöttek. Futótűzként terjedt el a fővárosban a hír, hogy a Vörös Kereszt Egylet ruhákat oszt szét a rászorulóknak közt. Az emberek mindjárt jöttek seregestől.

A ruhának nemcsak a beszerzése, de a tisztán tartása is nehéz. Mennyi munkát szentelnek feleségeink ruháink tisztántartására: mossák, tisztogatják, foltozzák, vasalják szinte éjt nappallá téve.

Talán sohasem láttunk annyi rongyos és piszkos ruhában járó embert, mint manapság. Nemcsak a felső, de az alsó ruha is megfizethetetlen. Cserélnek, sok mindent adnak érte ma is, mint az első világháborút követő összeomlás után.

Igénkben fehér ruhákat kínál nekünk Krisztus. Azt üzeni: vegyünk Tőle fehér ruhákat.

Testvéreim, elmélkedjünk ma arról, hogy Krisztustól kell fehér ruhákat vennünk. Lássuk, mi az a fehér ruha, amit Krisztus ígér? Azután azt, hogyan készül ez a fehér ruha? Végül azt, hogy csak Krisztustól lehet ilyen fehér ruhákat vennünk.

Mi a fehér ruha? Nemcsak testünknek, de lelkünknek is szüksége van fehér ruhára a mennyek országába, az örök életre való bemenetelhez. Enélkül hiába akarunk bemenni az örökkévalóságba, a Bárány menyegzőjére. Az ige is nagyon komolyan figyelmeztet minket a fehér ruha szükségességére. A királyi

menyegzőről szóló példázatban Jézus elmondja, hogy „bemenvén a király, hogy megtekintse a vendégeket, láta ott egy embert, akinek nem vala menyegzői ruhája. És azt mondta néki. Barátom, mi módon jöttél ide, holott nincsen menyegzői ruhád? Az pedig hallgata. Akkor mondta a király a szolgáknak: kötözzétek meg a lábait, kezeit. Vigyétek és vessétek őt a külső sötétségbe; ott leszen sírás és fogcsikorgatás” (Mt 22,11-13).

A fehér ruhákról a Szentírás több helyen és több vonatkozásban beszél: így Krisztussal, az angyalokkal és az üdvözültekkel kapcsolatban. A Krisztus megdicsőüléséről szóló történetben azt olvassuk, hogy a magas hegyen, ahova Péterrel, Jakabbal, és ennek testvérével Jánossal együtt ment föl, „ruhája fehér lón, mint a fényesség” (Mt 17,2). A Krisztus sírja szájáról a követ elhengerítő angyalról is azt olvassuk, hogy „ruhája fehér, mint a hó” (Mt 28,3). A Jelenések könyvében azt olvassuk, hogy a megnyíló égből fehér lovon megjelenő Krisztust „mennyei seregek követik... fehér lovakon, fehér és tiszta gyolcsba öltözve” (Jel 19,14). Ézsaiásnál viszont az Úrtól megáldottakról, az üdvözültekről az olvassuk: „Örvendezvén örvendek az Úrban, örüljön lelkem az én Istenemben: mert az üdvnek ruháival öltöztetett fel engem, az igazság palástjával vett engem körül...” (Ézs 61,10). A Jelenések könyvében azt üzeni Krisztus a szárdiszi gyülekezetnek: „van Szárdiszban egy kevés neved, azoké, akik nem fertőztették meg a ruháikat; és fehérben fognak járni velem, mert méltók arra. Aki győz, az fehér ruhába öltözik...” (Jel 3,4-5). A megváltott üdvözültek sokaságáról ezt olvassuk: „Azután látám és imé egy nagy sokaság, amelyet senki meg nem számlálhatott, minden nemzetből és ágazatból és népből és nyelvből, és a királyi szék és a Bárány előtt állnak vala fehér ruhákba öltözve”... (Jel 7,9).

Hogyan készül ez a fehér ruha? Világosan megmondja a Szentírás. A Jelenések könyvében az üdvözülteknek fehér ruhákba öltözött, seregével kapcsolatban azt olvassuk: „Ezek azok, akik jöttek a nagy nyomorúságból, és megmosták az ő ruháikat, és megfehérítették ruháikat a Bárány vérében” (Jel 7,14). A Bárány vére teszi fehérré a mi ruháinkat is. A mi bűnös lelkünkre is aláhull Krisztus Keresztjéről egy vércsepp, fehérre mossa azt és fehér lesz, miként a hó.

A vércsepp titokzatos csodáját legdrágább fiánk halála óta még jobban

megértem én is. Amikor a légi támadás után holtan találták az utcán őt is, lehúzták ujjáról kis drágaköves gyűrűjét, melyet keresztapjától kapott. A kövecskét leszorító kis fogacskákon egy megalvadt vércsepp maradt. Így kaptuk vissza a többi, nála talált értéktárggyal együtt. Ez az egyetlen vércsepp az, amit megláttunk belőle és ami megmaradt számunkra.... Őrizzük mi is, mint Krisztus vércseppjét a Szentföldről magukkal hozó, egykori keresztes vitézek őrizték útközben.

Csak Krisztustól lehet ilyen fehér ruhákat vennünk. Lelki ruháinkat semmi más nem moshatja, sem mi nem moshatjuk fehérre. Az Úr meghagyja Mózesnek is, hogy a nép mossa ki ruháit, mielőtt Ő leszáll a Sinai-hegyre (2Móz 19,10). Ezt meg is teszik. Mi is fehérre moshatjuk testi ruháinkat. Mi is kényesek lehetünk arra, hogy ingünk, gallérunk tiszta legyen, de lelki ruháinkat - bárhogy szeretnők is - nem tudjuk a magunk erejéből tisztára mosni. Ezt a lelki fehér ruhát egyedül Krisztus adhatja nekünk.

És Ő adja is ezt azoknak, akik töredelmes szívvel borulnak keresztjéhez, akik tudják, hogy értük is meghalt azon Krisztus, és értük is „elvégeztetett” azon váltság nagy munkája. Ő adja is ezt azoknak, akik igazán megbánják bűneiket, igaz szívből szakítani akarnak azokkal, lemondanak a szégyen takargatásáról és elkövetett bűneik jóvátételére komolyan törekszenek. Az Újtestamentum szerint azok a „szentek”, akik egyfelől érzik váltságra szorult voltukat, másfelől tudják, hogy Krisztus „érettük, helyettük, miattuk” is elvégezte az egyszeri, tökéletes áldozatot.

Honnan tudhatjuk, hogy van ilyen fehér ruhánk? Abból, hogy ha bizonyosak vagyunk afelől, hogy Krisztus ugyanazt cselekedné a helyünkben, amit mi cselekszünk és ha egyes – talán nehezebb esetekben nem volnánk efelől bizonyosak, mindig megkérdezzük Őt: mit tenne most az én helyemben? Vagy mit szólna hozzá Jézus? Minél többször teszi ezt meg valaki, annál jobban kezdi érezni azt, amit a nagy apostol mond magáról: „Élek pedig soha többé nem én, hanem él bennem a Krisztus...” (Gal 2,20). Ez az, amit „Krisztusban elrejtett életnek” (Kol 3,3) nevezünk.

Egy kedves Szatmár megyei lelkipásztorné, aki szatmári női Bibliai-körnek volt valamikor tagja, bizonyoságot tett egyik náluk megfordult missziós testvérünk

előtt, mit jelentett ez a kérdés mind az ő, mind a családja élete számára? Ennek a missziós testvérnek az útján Isten ezt az évtizedekkel előbb tett bizonyosságomat akkor hozta vissza hozzám, amikor magamnak is nagy szükségem volt erre. Nekem is segített az akkor...

Testvéreim, menjünk mi is Krisztus keresztjéhez. De úgy menjünk, ahogy az ének szép szavai mondják:

„Amint vagyok, sok bűn alatt,
De hallva hívó hangodat.
Ki értem áldozád magad:
Fogadj el, Jézusom” (460,1)

Tudjátok, testvéreim, mikor jön el a várva várt hajnal reánk, szeretteinkre, egyházunkra, hazánkra, erre az egész meggyötört világra? Ha nálunk is és szerte a világon hatalmasan nagyra nő a fehér ruhás sereg.... Testvérem, neked is benn kell lenned ebben a fehér ruhás seregben, hogy te is a „hajnal gyermeke” lehess. Imádkozzunk azért, hogy minél többen benne legyünk....

Ámen

5.

„Szemgyógyító írral kend meg szemeidet, hogy láss”

(Jel 3,18c)

Mindannyian tudjuk, milyen fontos számunkra a látásunk. A legtöbb dologról szemünkkel veszünk tudomást. Egyik legborzasztóbb próba bárkinek az életében szeme világának az elvesztése, a megvakulás. A keleti világnak egyik legszomorúbb és legelterjedtebb betegsége a vakság. A keleti világ jórézésének köszöntési módjával kapcsolatos ez. Sok keleti országban csókkal köszöntik egymást az emberek. A nyugati világban is erős küzdelem folyik a megvakulás veszedelme ellen.

Már a testi értelemben vett gyöngénlátás is nagyon kellemetlen. Igyekszünk ezen segíteni hol nagyobb betűs könyvekkel, hol szemüveggel. Még nagyobb csapás a lelki vakság. Pedig hány lelki vak jár körülöttünk a világon... Különösen átmeneti időkben sokasodik meg ezeknek a száma, mikor a régi eszmék elvesztik értéküket, és nem lép még helyükbe valami új. Krisztus szemgyógyító írt ajánl a laodiceai gyülekezetnek, hogy tagjainak a látása megjöjjön.

Elmélkedjünk, testvéreim, ezen az estén arról, hogy Krisztus szemgyógyító írja meg hozza szemünk látását. Lássuk, milyen vakságról van itt szó? Mi a szemgyógyító ír? Végül lássuk, mit láttat meg ez velünk?

Milyen vakságról van az igében szó? Nyilvánvalóan nem testi, hanem lelki vakságról. Mi a lelki vakság? Az, hogy nem látjuk a dolgok igazi értékét, sőt, ami még ennél is szomorúbb, nem látjuk világosan földi életünk célját. Hányan nincsenek ennek tudatában – különösen ma.

Mi a szemgyógyító ír? Nem más, mint Isten ígéje. A Jelenések Könyve „vérrel meghintett ruhában megjelenő Isten igéjéről” beszél (19,13). Minden, ami Krisztussal: mennyei Atyjával, e világra jövetelével, életével, cselekedeteivel, halálával, föltámadásával, Szentlelkével kapcsolatban van, mind Isten ígéje. Ezt az ígét is Krisztustól kapjuk, akár csak a tűzben megpróbált aranyat, avagy a fehér

ruhákat. Igéjét a Bibliában adja: ott találhatjuk meg, de Isten házában is hallhatja mindenki, akinek van füle a hallásra.

Hogy bújják az emberek a könyveket meg az újságokat. Mennyi pénzt adnak ezekért. Sohasem felejttem el: még fiatalember koromban találkoztam egy koldussal, aki újságot olvasott. Csodálkozó tekintetemet látva, azt mondta: „Lássa, fiatal úr, én is veszek naponta újságot, mert ma a legszegényebb embernek is tudnia kell, mi történik a világban?” Igaza volt neki. Nem is ez a baj, hanem az, hogy amikor egy sereg ember a világot sem mulasztaná el, hogy napilapját elolvassa, mégis milyen kevesen olvassák rendszeresen az Isten hozzánk szóló üzeneteit és napi parancsait tartalmazó Bibliát. Mennyire megritkult világunkban az a régi szép szokás, hogy étkezés után elővették a családi Bibliát, olvastak belőle egy részt, azután imádkoztak, énekeltek...

Aránylag elég kevesen járnak rendszeresen templomba is. Másképp volt ez a múltban. Szívünk mélyéig meghatódunk, mikor arról hallunk, vagy olvasunk, hogy amikor az ellenreformáció idején egyes vármegyékben csak egy helyen: a törvényben név szerint felsorolt, u.n. „artikuláris helyeken” lehetett evangéliumi istentiszteletet tartani, ezekre nagy távolságokból mentek oda eleink, csak hogy hallhassák az Igét, pedig sokszor az éj leple alatt lehetett csak menniük. A francia „pusztai prédikátorok” összejöveteleire is hányan mentek el a hugenották közül, pedig amelyik férfit a kiküldött katonák ilyen istentiszteleten való részvételen rajtakaptak, elvitték gályarabnak, az ott talált nőket bezárták, a prédikátort pedig lefejezték. Csaknem ötezren jutottak emiatt a francia férfiak közül gályákra, a nők közül is mennyien jutottak börtönbe. Az emberek mégis mentek. Akik szinte életük kockáztatása árán elmentek az istentiszteletre, tudták, milyen csodálatos hatása van az igének: tudták, hogy megtanítt minket mindenekelőtt látni.

Mit láttat meg velünk a szemgyógyító ír: Isten igéje? Mindenekelőtt megláttatja velünk az örökkévaló Istent a maga nagyságában és hatalmában, teljes felségében, mint az égnek a földnek, az életnek és halálnak szabados Urát, akitől származik minden, aki dicsőséget nem nyer embertől (Jn 5,41) és aki dicsőségét nem osztja meg mással. Úgy láttatja meg velünk mennyei Atyánkat, mint örök igazságot, aki nemcsak bünt büntető, de könyörülő Isten is. Megláttatja

velünk Istent úgy, mint akinek mások a gondolatai és útjai, mint nekünk: „Az Ő gondolatai nem a mi gondolataink...” (Ézs 55,8-9).

Megláttatja velünk önmagunkat a magunk bűneivel. Meglátjuk azt a nagy küzdelmet, amely bűnökre annyira hajlamos testünk és az öröklét után vágyódó lelkünk közt folyik, amiről olyan megrázóan ír a Római levél 6. része. Mint a Zsidókhoz írt levél 4. részében olvassuk, előtte megvilágosít minket: megmutatja, kik vagyunk, azután nyugtalanná tesz minket. Űz, hajt minket, míg nyugalmat nem találunk a békeesség örök forrásában: Krisztusban.

Az Ige megláttatja velünk Istennek a mi gyarló, bűnös életünkbe aláhajló irgalmát (Zsid 4,16). Szívünkbe vési a Biblia legnagyobb igazságát, hogy „úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta...” (Jn 3,16). Megláttatja velünk, könyörült rajtunk: mint porszemeket fölemelt és arra a méltóságra hívott el, hogy az Ő „munkatársai” legyünk (1Kor 3,9). Megéreztetta velünk Szentlelkét, kit Krisztus küldött hozzánk mennybemenetele után, hogy velünk maradjon örökké és irányítsa életünket...

Honnan tudhatjuk, hogy kaptunk már szemgyógyító írt? Aki látta már Istent a maga felségében, önmagát viszont a maga bűnös mivoltában, az megérzi, hogy az Ő életébe is aláhajolt Isten irgalma. Ezért az a nagy kérdés mindannyiunk számára: Mi a keresztről való beszéd számodra? Ha Istennek ereje, érezned kell Szentlelkének csodálatos munkáját. Látod-e már a magad hibáit, avagy még mindig csak a másokét? Ha csak az utóbbinál tartasz, még nem kented meg szemeidet szemgyógyító írral és még nem látsz. Arról tudhatjuk meg, hogy meg van kenve szemünk szemgyógyító írral, ha érezzük a magunk bűnös voltát: látjuk a magunk hibáit, nem másokét...

Isten Szentlelke nékem is megmutatta, hogy másokban: gyermekeimben, ismerőseimben azt bírom elviselni a legkevésbé és azt bírálom a legkeményebben, ami bennem is megvan. Mióta erre valósággal rádöbentem, egyre jobban elhalkul ajkamon a bíráló szó. Bárcsak egészen elnémult volna már ...

Ezért testvéreim, tudakozzuk szorgalmasan az írásokat, hogy meglássuk mindezt. Olvassuk és hallgassuk rendszeresen az Igét, különösen most, mikor

annyira elsötétedik körülünk a látóhatár. Az emberek úgy meregetik szemeiket, hogy lássanak, de nem látnak... Vajha támasztana Isten éhséget és szomjúságot Igéje után, amiről Ámós próféta beszél: „Imé, napok jönnek, azt mondja az Úristen, és éhséget bocsátok e földre; nem kenyér után való éhséget, sem víz után való szomjúságot, hanem az Úr beszédének hallgatása után. És vándorolni fognak tengertől tengerig és északról fogva napkeletig. Futkosnak, hogy keressék az Úrnak beszédét, de nem találják meg” (Ám 8,11-12). Vajha ez az éhség és szomjúság gyötörné, égetné mindennél jobban ezt a mi világunkat. Vajha sokak lelkében megcsendülne az Ige biztatása: „Aki az én beszédemet hallja és hisz. Annak, Aki engem elbocsátott, örök élete van” (Jn 5,24). Vajha egyre erőteljesebben hangzanék a fenséges bizonyágtétel az Ige örökkévaló hatalmáról: „Megszáradt a fű, elhullt a virág; de Istenünk beszéde mindörökké megmarad!” (Ézs 40,8).

Támasszon Isten bennünk is éhséget és szomjúságot az Ő írott és hallott Igéje után, nagyobbat, mint a testi eledel és ital után. Ez végzi bennünk is az Ige áldott munkáját, hogy a mi örökségünk is kies helyre essék, és mi is az örök élet boldog részesei lehessünk. ...

Ámen

6.

„Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyítem”

(Jel 3,19a)

Annyit panaszkodunk, különösen az ilyen nehéz időkben, hogy mennyit kell szenvednünk. Azzal még csak megbarátkoznánk, hogy mindenkinek szenvednie kell, különösen két panaszkodunk van: miért kell éppen nekem szenvednem és miért kell éppen nekem a legnagyobb szenvedéseket elhordoznom? Az elsőre csodás feleletet ad mai igénk. Azt mondja, azoknak kell szenvedniük, akiket Krisztus szeret.

Elmélkedjünk, testvéreim, arról, hogy miért kell Krisztus szeretteinek szenvedniük? Lássuk, kiket szeret Krisztus? Ezután azt: Mi vár Krisztus szeretteire? Végül azt: Miért vár rájuk szenvedés?

Kiket szeret Krisztus? Bár szereti az egész világot, elsősorban mégis azokat szereti, akik Őt Uruknak, Királyuknak, Megváltójuknak vallják, meghallják azonnal hívó szavát, fölveszik az Ő igéjét és Vele együtt járnak életük útját. Azokat szereti, akik Pállal együtt el tudják mondani: „Nékem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség” (Fil 1,21).

Mi vár Krisztus szeretteire? Nem várhat rájuk jobb, mint ami Őrá magára várt, mert „nem följebbvaló a tanítvány az ő mesterénél” (Lk 6,40): a megfeddés és megfenyítés. Krisztus megfeddi őket igéjével, a rájuk bocsátott szenvedésekkel pedig figyelmezteti őket bűneikre. Meg is fenyíti őket büntetésekkel és komolyabban figyelmezteti őket arra, hogy nem tértek meg egészen Hozzá, nem egészen az Övéi még.

A Biblia is ugyanezt mondja a feddésről és fenyítésről: „Akiket szeret az Úr megdorgálja...” (Péld 3,12); „Boldog ember az, akit Te megfeddesz Uram” (Zsolt 94,12) „aki megtartóztatja az ő vesszejét, gyűlöli az ő fiát, aki pedig szereti azt, megkeresi őt fenyítéssel” (Péld 13,24); „Akit szeret az Úr, megdorgálja, megostoroz pedig mindent, akit fiává fogad” (Zsid 12,6). De meg is vigasztal, nem

szíve szerint veti és szomorítja meg...” (Jer sir 3,32-33).

Miért kell Krisztus szeretteinek szenvedniük? Ennek több oka van. Sokszor még nagyobb büntetést kerülnek el ezzel. „Keményen megostorozott engem az Úr, de nem adott át engem a halálnak” (Zsolt 118,18); „Fenyíts meg, Uram, engem mértékkal, nem haragodban, hogy szét ne morzsolj engem” (Jer 10,24).

Azért is kell szenvedniük Krisztus szeretteinek, mert Neki reménysége van azok felől, akiket büntet: büntetéssel neveli őket; „Fenyítsd meg a te fiaidat, mert még van remény felőle...” (Péld 19,18). Aki felől nincs reménységünk, azt már nem is büntetjük. Isten is így tesz velünk. Ezért, Testvér, örülj, ha büntet.

Krisztus azért is bünteti övéit, hogy megértsék a többi szenvedőt. „ha valaki jönni akar énutánam, tagadja meg magát és vegye föl keresztjét és kövessen engem” (Mt 16,24). Hányszor a legjobbak közt is akadnak érzéketlenek a többi szenvedővel szemben, de nyomban megváltozik érzületük velük szemben, ha meglátják őket maguk mellett a porban roskadozva: könnyöretre indul irántuk szívük.

Krisztus azért is bünteti övéit, hogy eszükbe juttassa: Ő is hordozott értük keresztet. Keresztjük hordozása közben megtapasztalják, milyen nagy áldozatot hozott értük. Különösen a jólét napjaiban feledkezünk meg erről könnyen.

Végül azért is bünteti Krisztus övéit, hogy még jobban átérezzék Reá utaltságukat, és ne akarjanak már máséi lenni, csak az övéi életben, halálban, örökkévalóságban.

Valamikor nem nagyon értettem meg én sem, miért kell szenvednem: Fájdalom, még most is előfordul, hogy azon kapom magam rajta, hogy méltatlankodom, amikor fölöttébb nehéz próbák szakadnak rám. De most már egyre jobban elcsöndesedem: kezdem alázatosan elszenvedni a fenyítést. Sőt megesik néha már, hogy örülni is tudok, hogy szabad nekem is Krisztussal együtt szenvednem, és ezzel közelebb jutnom Hozzá, és így az Ő arca ábrázolódik ki rajtam is... Tudok már bizonyágot tenni azok előtt, akik szintén elvesztették gyermeküket akár háborúban, akár idehaza. Tudok már bizonyágot tenni olyanoknak, akiknek szintén romokban hever az otthonuk, messze idegenbe sodródott gyermekük és azok családja. Tudok már bizonyágot tenni azok előtt,

akik elvesztették nyugdíjukat, állásukat, akiknek elvették minden vagyonát. Tudok már vigasztalni olyanokat, akik halálos veszedelmeken mentek át, hiszen magam is mentem át ilyeneken, és csodálatosan megtapasztaltam mennyei Atyám mentő és megsegítő szeretetét... Így teljesedik be rajtam is az Ige igazsága: Isten „megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztaljunk bármely nyomorúságba esteket azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket” (2Kor 1,4). Sokkal több embert tudok megvigasztalni azóta, mióta magam is átestem ezeken a nehéz próbákon.

Legnagyobb leányunkkal is ez történt. Súlyos operációja előtt összehívta barátnőit. Csaknem negyvenen jöttek össze nálunk. Azt mondta nekik: Ti azt mondhattátok, könnyű Kováts Sárának Istenben hinnie és bíznia, hisz mindene megvan, amire csak szüksége lehet. Élnek szülei, anyagi szükségét nem szenved, szép helyen laknak. Én holnap bemegyek a kórházba, hol nehéz műtétet hajtanak végre rajtam. Mennyei Atyámban való teljes hittel megyek oda bármi vár is ott rám... Reménysége őt sem hagyta cserben – bár nagyon súlyos volt az operációja.

Ne bántson titeket, testvéreim, ha e világ hitetlen gyermekeinek még olyan jól menne is a dolga. Ma talán még gondtalanul élnek világukat, holnap talán már rájuk is ráfuvall az Úr szele és nincsenek többé... Viszont a legtávolabbról se szomorítson el titeket, ha reátok nehezedik mennyei Atyánk keze. Boldogan halljátok meg ti is Krisztus üzenetét: „Akiket én szeretek, megfeddem és megfenyíttem”. Akiket Ő megfedd és megfenyít, azokat meg is tartja: ad nekik tűzben megpróbált aranyat, fehér ruhát, szemgyógyító írral látóvá tesz szemüket, azután odaülteti őket királyi székébe, a Maga jobbára. Ott nem lesz többé sírás, rívás, szenvedés, elválás: csak örökké tartó boldogság, az Ő színről-színre látása, az előttük elköltözött szeretteikkel való együttlétek boldog öröme...

Tudod, testvérem, hogyan keletkezik az igazgyöngy? A gyöngykagyló meszes héjai közé, a kagyló puha testéve belekerül egy apró kavicszem. Ez egyre jobban izgatja a kagyló puha testét. Mindenképpen szabadulni szeretne ettől. Igyekezetében izzadja ki magából azt a fénylő, csillogó anyagot, amely lassanként bevonja a testébe furakodott kis kavicszemet és drágagyönggyé

változtatja azt. Mennyi pénzt áldoznak az emberek azért, hogy megszerezhessenek ezekből néhány szemet. Testvér, te is így termelheted ki magadban a lelki élet drága gyöngyszemeit a megpróbáltatásoktól való szabadulni vágyásod közben. Így szaporodnak a te soha le nem értéktelenedő, soha el nem költhető kincseid a mennyben...

Ha még nem tapasztaltad volna meg ezt, ha még nem lett volna ez drága bizonyossággá az életedben, kérd meg te is buzgón mennyei Atyánkat, hogy adjon meg neked is ezt a nagy kegyelmet...

a

Ámen

7.

„Imé, az ajtó előtt állok és zörgetek...”

(Jel 3,20a)

A zörgető Krisztus alakja több művészt ihletett már. Egyik világhírűvé vált kép a bemohosodott küszöbű ajtónál zörgető Krisztust ábrázolja, mellette a földön álló lámpással. A mi szívünk ajtaján is zörget ma Krisztus.

Testvéreim, elmélkedjünk arról, hogy Krisztus zörget mindannyiunk szíve ajtaján. Lássuk, hogy ez a zörgető Krisztus alázatos, szelíd, szerény és háládatos, azután lássuk, hogy zörget?

Lássuk közelebbről, milyen ez a zörgető Krisztus? Mindenekelőtt azt vesszük rajta észre, hogy alázatos. Övé az egész teremtett világ, mégis úgy jár egyik helyről a másikra, mint kéregető koldus. Alázatosan zörget szívünk ajtaján. A világ fiai nem így jönnek, nem így zörgetnek. Krisztusnak nyissunk ajtót. Ha választhatunk, ne a világ fiainak nyissunk ajtót, hanem Krisztusnak.

Azután azt vesszük észre rajta, hogy szelíd. Hatalma volna betörni szívünk ajtaját, de az Ő világában ismeretlen az erőszak, nem úgy jön, mint az emberek világában. Krisztus szelíden zörget: ha nem halljuk meg, szomorú szívvel tovább megy. Ha meghalljuk, betér hozzánk. Bocsásd be, Testvér...

Ez a Krisztus szerény is. Nem nappal, nem munka közben jön, hanem este, amikor a munkában fáradtan hazatérünk, és vacsoránkhoz akarunk ülni. Isten nem üzeni meg nekünk előre, nehogy éléskamránk legjobb falatjait rakjuk asztalunkra. Talán éppen a legszegényebb vacsoránk elfogyasztására készülünk, amikor zörget. A világ fiai nem így tesznek: előre megüzenik nekünk, ha jönni akarnak. Ezért Krisztust bocsásd be inkább, Testvér.

Külföldi hitrokonaink többfelé üres székeket szoktak hagyni a megterített asztalnál a „láthatatlan vendég” számára. Jézus ez: Őt hívják meg étkezésük elején. De nemcsak szájuk hívja, hanem szívük is. És komolyan várják... Milyen más beszéd folyik asztalunknál, ha ott érezzük magunk mellett Krisztust... Egész

életünk más lesz.

Végül a zörgető Krisztus háládatos és kegyelmes is. A szerény vacsora fejében királyi vacsorára hív minket, hol az értünk megtöretett testére és az értünk kiontott vérére emlékeztető szentjegyeket kínálja nekünk. Abból a vacsorából ígér nekünk, amelyből valaki, ha eszik és iszik, soha többé éhséget és szomjúságot nem érez. Abból a vacsorából ígér nekünk, amelyről a Jelenések könyvében azt olvassuk: „Boldogok azok, akik a Bárány menyegzőjének vacsorájára hivatalosak” (Jel 19,9). Abból a vacsorából ígér nekünk, amelyből milliók és milliók ettek és ittak már és találtak új életet: örök életet, olyan békességet, amit a világ sem adhat nekik, sem el nem vehet tőlük. Mit adnak a világ fiai hála helyett? Egyházunk egyik sokat emlegetett vezetője elmondta nekem, hogy valaki nagyon durva támadást intézett ellene. Azt kérdezte magától: milyen jót tehettem ezzel az emberrel, hogy ilyen csúnyán nekem rontott? Eszébe jutott, hogy amikor az elvesztette az állását, ő juttatta újból kenyérhez... Testvér, inkább a háládatos és kegyelemmel teljes Krisztust bocsássuk be szívünk ajtaján.

Hogyan zörget Krisztus szívünk ajtaján? Többféleképpen: igével, próbákkal, a maga szenvedélyeinek és keresztyének megmutatásával. Zörget igéjével. Egyik-másik ige szinte áttüzesedik időnként számunkra. Szívünk is szinte beletüzesedik (Mott János, a keresztyén ifjúsági munkák nagy vezéregyénisége, aki az 1910 nyarán tartott edinburghi hatalmas világmissziói konferencia tíz napján kezdettől végig ott ült a rendkívül nagy ügyességet és óriási munkát igénylő elnöki székben, ifjú korában nem Isten szolgálatára készült. Szülei is más pályára szánták. Egyszer részt vett egy londoni istentiszteleten. Ott úgy szíven ütötte az az ige: „És te kívánsz-e magadnak nagyokat? Ne kívánj...” (Jer 45,5), hogy egész életét Isten országa ügyének szentelte. Hiába kínáltak neki csábító lehetőséget a diplomáciai pályán. Többször beutazta a világot. A főiskolai diákok tízezreihez szólt. Nagyon sokat vezetett közülük Istenhez Budapesten is többször megfordult. Legelső szolgálatait engem is megragadtak csodálatos erővel és vélem együtt sokakat.)

Zörget a szívünkön különféle próbákkal. Zörget azzal is, hogy emlékeztet minket a kereszten értünk és elszenvedett kínjaira. A kereszten függő Krisztus némán is azt kérdezi tőlünk: Ezt tettem érted, te mit tettél értem? Mindannyiunknak válaszolnunk kell erre a kérdésre. Jaj, ha semmiféle választ nem tudunk erre adni. De ki tud egészen kielégítő választ adni, Aligha van köztünk ilyen...

Fájdalom, az én válaszom sem kielégítő. Érzem, mennyi mulasztás terheli a lelkem. Mennyi drága alkalmat mulasztottam el... Egész lelkipásztori nemzedék nevelői

munkájában vettem részt. Mennyi mulasztás terheli ezen is a lelkem. Családtagjaimmal és barátaimmal kapcsolatban is mennyi mulasztás terheli. A kívülállókval kapcsolatban is: hányszor hallgattam, mikor beszélnem kellett volna bizonyosságot tennem Krisztus mellett... Ezeket az adósságaimat próbálom most törleszteni ezekkel az evangelizáló szolgálatokkal is. Tudom, hogy bármilyen hosszú ideig élnék is, sohasem tudnám letörleszteni. Csak apró részleteket törlesztgetek: inkább kamatokat fizetek. Vajha elfogadná ezeket tőlem megváltó Krisztusom nagyon szerény részlet-törlesztésül...

És mit felelsz te, testvérem, Krisztus kérdésére? Talán azért nem mered kinyitni Számára szíved ajtaját, mert félsz ettől a kérdéstől? Avagy talán még inkább az erre a kérdésre adandó válaszdótlól félsz? Mégis azt mondom, Testvér, ne félj, szólj néhány szót, csak ne hallgass...

Van talán olyan is közöttünk, aki azt mondja úgyis későn volna már beeresztenem... Hadd mondjam meg megnyugtatósodra, Testvér, aki talán reményvesztetten hallgatod ezeket a szavakat, hogy Isten országában soha sincs későn... Jusson eszedbe a Krisztus keresztje mellett függő, második lator esete, aki megfeddi gúnyolódó társát, s akinek a szívéből az igazi bűnbánat szava tör elő: „Uram, emlékezzél meg én rólam, amikor eljössz a Te országodba” (Lk 23,42). De vigyázz, Testvér, ne számíts, ne spekulálj erre az utolsó percre... Ne mondd: majd, ezt a szót nem tűri Krisztus... Valaki megkérdezte egyszer egy neves igehirdetőtlől: mikor kell megtérnie? Azt válaszolta neki: egy nappal halála előtt. De melyikünk tudhatja, melyik lesz számunkra ez a nap? Te talán tudod, Testvér? Nem egyikünk sem tudhatja...

Többször elgondolkoztam már azon: miért jött és miért jön Krisztus úgy hozzánk, mintha valami kéregető koldus volna? Honfitársainak a legnagyobb része is azért nem nyitotta ki Számára szíve ajtaját, mert hatalmas királyt várt, nem alázatos koldust. Krisztus nem csábít senkit sem követésére, sem befogadására. Sőt: amikor ajánlkozik valaki, hogy követni szeretné, szinte elriasztja: „A rókának barlangjuk van, az évi madaraknak fészük, de az Ember Fiának nincs fejét hol lehajtania”. A másikkal azt mondja: „Hadd temessék el a halottak az ő halottaikat”. A harmadikkal azt: Ha valaki az eke szarvára veti a kezét és hátra tekint, nem alkalmas Isten országára” (Lk 9,58,60,62).

Krisztus nem földi aranyat, hanem tűzben megpróbáltat: nyomorúságot, töviskoronát, keresztet ígér, ezekkel hívogat... nem világ szerint való ékes ruhákat, hanem fehér ruhát ígér, melyet vérében mosott meg. Nem finom arckenőcsöt, hanem szemgyógyító írt ígér, mely ijesztő dolgokat mutat nekünk önmagunkkal kapcsolatban. E világ fiai földi aranyat várnak, e világ szerint való ruhadarabokért adják oda élelmiszerüket

és arckenőcsöt kérnek, nem szemgyógyító írt. Én mégis azt mondom: inkább a zörgető Krisztust bocsássuk be. Hangozzék föl a mi ajkunkon is a szép ének szava: „Térj be hozzám, Uram, ne maradj odakünn...

Testvér, egy hét óta zörget már Krisztus estéről-estére szívünk ajtaján. Vajha úgy tudnánk felelni mi is: „Térj be hozzám, szívem mást nem kíván...” Akkor Krisztus a mi halálos büntetésünket is boldog, életfogytiglani rabságra változtatja: olyanra, amikor foglyok vagyunk, mégis szabadok, mert az Övéi vagyunk...

Ámen

8.

„Aki győz...”

„A ki győz, megadom annak, hogy az én királyiszekembe üljön velem, a mint én is győztem és ültem az én Atyámmal az ő királyiszekében.”

(Jel 3,21)

A Krisztus korabeli nép kenyeret és cirkuszi mutatványokat: „panem et circenses” követelt. A cirkuszi mutatvány a legtöbbször vérfagyasztó látvány volt. Ott volt az óriási cirkuszban császárával együtt a tömeg. A hatalmas római Colosseumban, melyet romjaiban is megcsodálunk, százezer ember is befért. Fölvonultak a gladiátorok, a cirkuszi mutatványokon résztvevők a császár elé: „Üdvözlégy császár, a halálba menők köszöntenek...” A küzdelem valóban halálos komolysággal folyt: akit legyőztek, legtöbbször halállal fizette meg legyőztetését. A császár fölfelé vagy lefelé fordított ujjával jelezte, meg kell-e halnia, avagy életben marad. Érthető, hogy minden erejét belevetette mindenki a küzdelembe, csak hogy megmenekedjék a haláltól.

Igénk is győzelemről és a győzelem jutalmáról beszél: a Krisztussal és Szentlelkével győzőkről, meg arról a jutalomról, amit a győzőknek ígér. Milyen jó, hogy van Valaki, Akivel mindenkor győzhetünk...

Elmélkedjünk, testvéreim, arról, hogy a Krisztussal győzők jutalma az örök élet. Lássuk, hogy mindenki győzni vágyik; lássuk kik a Krisztussal győzők? Lássuk, hogyan, mivel győznek? Végül lássuk, mi győzelmünk jutalma?

Mindenki győzni vágyik. Mióta az első gladiátor ajkáról elhangzott a „Jaj a legyőzöttnek!: Vae victis!” ezt visszhangozza az egész világ. A kereszténység sem tudta elnémítani ezt a kiáltást közel kétezred év óta... Ha van nép, amely megtapasztalja ennek a szomorú valóságát, a miénk az... Hányszor szakadt föl szegény, árva magyarok szívéből századok óta: Jaj a legyőzötteknek!

Érthető, ha szeretnénk már mi is győzni egyszer. Hisz már a kis gyermek is

győzni vágyik. Együtt volt három fiúunokánk. A kis Zsolt fellökte a kis Zoltánt, a Zoltán meg később a kis Árpádot... Mikor iskolába megy a gyermek, folytatódik ott a győzelmi vágya: első akar lenni akár a tanulásban, akár a tornászásban. Azután, amikor testi erői kifejlődnek, versenyezni akar. Ma a legtöbb gyermek futballbajnok szeretne lenni, hisz nincs ennél népszerűbb hős. A korinthusi első levél leírja a romlandó koronáért folyó versenyt, hogy megtartóztatják magukat a versenyzők mindentől, csak hogy győzzenek (9,25). Egész életünk ilyen küzdelem a győzelemért; egyszer ilyen, máskor amolyan győzelemért.

Kik a Krisztussal győzők? Akik ismerik a győzelem isteni törvényét, a győzelem célját, annak eszközeit. Mi a Krisztussal aratandó győzelem törvénye? „A rosszat jóval győzd meg” (Róm 12,21). Nem hasonlít ez a világ szerint való győzelemhez, sokszor egyenesen ellentéte annak: az győz itt sokszor, aki elbukni látszik. A győzelem célja: Krisztus mellett a királyi széken ülés. A győzelem eszközei azok, amiket estéről-estére hallunk: ne ragaszkodjunk földi gazdagsághoz, hanem Krisztus kincseit keressük: a tűzben megpróbált aranyat, a fehér ruhát, a szemgyógyító írt, értsük meg a szenvedés titkát, fogadjuk el alázatosan a feddést, a fenyítést, kérdezzük meg mindig Krisztust: mit tenne Ő helyünkben? Olvassuk hűségesen igéjét, bocsássuk be szívünk ajtaján a zörgető Krisztust, győzzük le önmagunkat: mondjunk le a szégyen takargatásáról, Krisztussal együtt feszítsük meg óemberünket a kereszten, legyünk egy Krisztussal életben, halálban, örökkévalóságban. Krisztus is így győzött. Így győznek tanítványai is.

Mivel, hogyan győznek? János első levelében azt mondja: „Mindaz, ami Istentől született, legyőzi a világot és az a győzedelem, amely legyőzi a világot, a mi hitünk” (Jn 5,24). Hitünk győzi le a világot. Ne feledjük: hitünk is Isten Szentlelkének ajándéka.

Ki győzi le a világot? Aki legyőzi önmagát, aki Krisztus tanúja lesz (ApCsel 1,8). Erre is a Szentlélek segít minket. Így győztek Isten Szentlelkének segítségével a mártírok is a legborzalmasabb szenvedések közt a római birodalomban. Így győztek Diokletian diadalmaskodó rabszolgái, akik palotájában a templomkövekre rávésték a kereszt jelét. Így győztek a hugenotta nők a

Constance toronyban. Így győztek a gályarabok ezrei...

Mi a győzők jutalma? A hét kisázsiai gyülekezethez szóló üzenet mindegyike ezzel végződik: „aki győz...” Mindenütt más a jutalom, mégis ugyanaz. Az elsőnél: „A győzedelmesnek enni adok az életfájáról, mely az Isten paradicsomának közepette van” (Jel 2,7). A másodiknál: „Aki győz, annak nem árt a második halál” (Jel 2,11). A harmadiknál: „A győzedelmesnek enni adok az elrejtett mannából, és adok annak fehér kövecskét és a kövecskén új írott nevet...” (Jel 2,17). A negyediknél: „Aki győz, az fehér ruhába öltözik, és nem törölöm ki annak nevét az élet könyvéből, és vallást teszek annak nevéből az én Atyám előtt és az Ő angyalai előtt” (Jel 3,5). A hatodiknál: „Aki győz, oszloppá teszem azt az én Istenemnek templomában...” (Jel 3,12). Az utolsónál: „Aki győz, megadom annak, hogy az én királyi székembe üljön velem” (Jel 3,21). Miként az Atya a mennybe visszatérő Krisztust jobbjára ülteti, Krisztus királyi székébe ülteti a győzőket és részt ad nekik az örök életből.

A királyi székben ülésről több helyen van szó a Jelenések könyvében (4,2; 4,4; 4,9; 7,15; 7,17; 16,17; 22,1). Krisztus azt akarja, hogy mindnyájan győzzünk, és az örökélet részesei legyünk: „Akiket nékem adtál, akarom, hogy ahol én vagyok, azok is én velem legyenek, hogy megláthassák az én dicsőségemet, amelyet nékem adtál...” (Jn 17,24). Milyen az örök élet? A Jelenések könyvének több helye szól erről: „Azután láték új eget és új földet; és tenger többé nem vala és ... látám az új várost, az új Jeruzsálemet, amely Istentől szálla alá a mennyből, elkészítve, mint egy férje számára fölékesített menyasszony ... és Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről és halál nem lesz többé; sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé...” (Jel 21,1-2,4); és látják az Ő orcáját és az Ő neve homlokunkon lesz. Ott éjszaka sem lesz; és nem lesz szükségük szövétnekre és napvilágra, mert az Úr Isten világosítja meg őket, és országolnak örökkön örökké” (Jel 22,4-5). Még egyszer van szó a győzőknek járó jutalomról: „Aki győz, örökségül nyer mindent; és annak Istene leszek és a fiam lesz nekem” (Jel 21,7).

A római Colosseum végén nagy fehér kereszt áll a krisztusi világ sok száz mártírjának emlékére. Azok valóban győzők voltak halálukban is. Ahogy a vadállatok karmai közt boldogan meg tudtak halni Krisztusért és hitükért,

alapjaiban rázta meg a hatalmas világbirodalmat. Mi adott nekik erre erőt? Tudták, hogy övék az örök élet, nem is lehet annál nagyobb jutalom, mint Krisztus mellett lenni, Őt színről-színre látni és dicsőíteni, olyan világban élni, ahol nem lesz többé sem könny, sem fájdalom, sem halál... A keresztyén szövetségesek berlini világgyűlésén, 1906 nyarán, kelt szárnyra ez az ének, amelynek minden versszaka így végződik: „Óh, mily dicső, óh mily dicső, óh mily dicső lesz az idő, ha egykoron Őt szemtől-szembe láthatom, óh mily dicsőség lesz énnekem...” Ott zúgott a záró estén a Busch cirkuszban a csillagfényes éjszakában. Ötezen énekeltük háromszáz harsonás kíséretével. Diadalmas szárnyalását mintha most is hallanám...

Testvéreim, a nagyhéten menjünk végig az Olajfák hegyétől a főpap és Pilátus udvarán keresztül a Golgotha hegyére, haljunk meg ott Krisztussal együtt, hogy Vele együtt föltámadjunk és mi is bejussunk az örökkévaló boldogságba.

Ámen